

דווקא בשעה שנדמה היה כי הפירוד וחילוקי-הדעות מערערים לא רק את ממשלת הליכוד הלאומי אלא גם את התרמית של אחדות העם, אחרי מלחמת בחירות וערב כינוסה של הכנסת השביעית, התאחד העם סביב דמות אחת, ולוא גם לתקופה קצרה.

האיש לא היה מנהיג ולא נושא-דגל. אבל כאשר מצא השבוע ראש העיר רמת-גן, אברהם קריניצי, את מותו בתאונת-דרכים קטלנית ליד חיפה, אפפו תדהמה ויגון לא רק את תושבי עירו, אלא את ישראל כולה.

דמות פטריארכלית. מד עשה את הישיש בן ה-83 לאהוד ונערץ כל כך, גם על יריביו הפוליטיים וגם על אלה שלא באו עמו מעולם במגע ישיר?

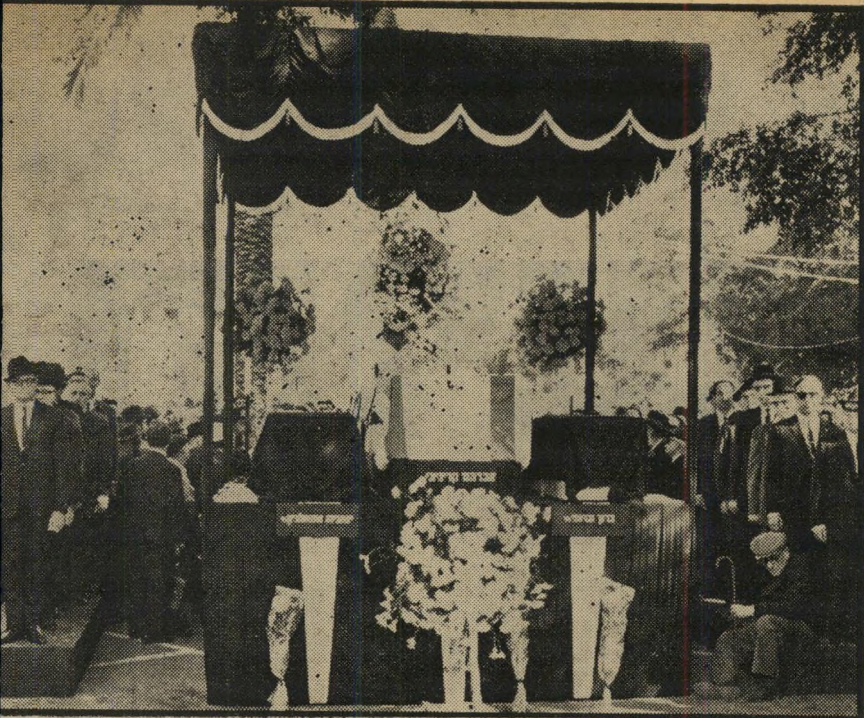
הסוציולוגים והפסיכולוגים יסבירו זאת ודאי בכך שאישיותו של אברהם קריניצי הייתה אבטיפוס של הרמות הפטריארכלית, שריר לתקופה שעברה ואינה קיימת עוד, אך הכמיהה אליה נותרה עדיין בתת-ההכרה של ההמון. קריניצי היה אמנם כזה. הוא עמד בניגוד

מוחלט לרמותו של איש-ציבור מודרני. אבל הוא היה אישיות סמכותית שסמכותה יצאה מקרבה ולא מהסמכויות הפורמאליות ש-הוענקו לה. מגושם בתנועתו, מחוספס בדיבורו, אנטי-דמוקראט בשלטונו למרות ש-נבחר בבחירות דמוקרטיות, הצליח להגיע להישגים ששום פרנס ציבור בעולם המודרני נז לא הגיע אליהם: בחירה במסך 43 שנים רצופות לעמידה בראש העיר הרביעית בגודלה במדינת ישראל.

האיש שבנה עיר. למרות גילו המוסלג הצטיין אברהם קריניצי בכוח זכרון נדיר, בכושר התפלמסות, במרץ, במעוף ובדמיון שאינם מצויים אצל עסקנים צעירים ממנו ב-50 שנה.

הוא היה עתיר-נכסים וימני בדיעותיו אך היה יותר עממי וחברותי מכל מנהיגי הפוע"לים המצויים. הוא היה תולה-פירסומת-עצ"מית אך יותר גלוי-לב ורחב-לב מכל הצבור עים הרודפים פירסומת בהסתר. הוא נשמע כבדיבורו, אך היה חריף לשון יותר מכל נואם מקצועי.

אך יותר מכל, חרף כל מגרעותיו, הצליח בזכות אחת: הוא ידע לבנות ולנהל עיר: קריניצי הפך את רמת-גן לסמל של עיר מתוקנת שראשיה פועלים למען תושביה. כשעלה אברהם קריניצי לארץ נדמה היה שהוא ימנה על ראשי מחנה הפועלים. הוא היה אחד מפעילי "פועלי ציון" וממארגני

ארונותיהם של אברהם קריניצי, חתנו ונהגו בכיכר ביאדיק ברמת-גן

לאחר שיצא למצרים לחפש עבודה בבית-חרור שנת לרהיטים, כשחזר לארץ לא מצא עבודה במקצועו, חזר לעיירת מולדתו גרודנה כדי להתגייס לשירות צבאי בצבא הצאר.

להתעתה הוא שוחרר משירות צבאי אחרי שהרופא הצבאי קבע שהוא נגוע במחלה מסוכנת. מאוחר יותר הסתבר שאיזה קריניצי צי אחר שיחד את הרופא הצבאי, ששיחרר בטעות את אברהם קריניצי משירות. הוא חזר ארצה, הקים בית-חרושת לרהיטים, וכשי הפך מעובד למעביד שינה את השקפת עולמו.

הלווייה ממלכתית. הלווייה של אברהם קריניצי, שנקבר בפארק הלאומי ברמת-גן, כפי שביקש בצוואתו, הפכה ל-הלחייה ממלכתית. אזרחי ישראל ידעו לחלק את הכבוד הראוי לאיש-ציבור גא, אמרי, נאמן לעצמו — תכונות נדירות כיום — שנגדע בגיל 83 בשיא הקאריירה שלו.

ראש-הממשלה

ברכת בלעם

בניגוד למה שנראה לאזרחי ישראל, אין בעית המזרח התיכון הבעיה המעסיקה ביר תר את עמי העולם. זו בעיה חשובה, מסוכנת ומטעירה, אולם הבעיה המרכזית המאיימת על שלום העולם היא מלחמת וייטנאם ולא המלחמה הישראלית-ערבית, ש-היא שניה בחשיבותה.

לפיכך מתחלק העולם כיום לשניים: אלה התומכים בהמשך המלחמה בוייטנאם ואלה התובעים את חיסולה. ההתנגדות למלחמה בוייטנאם הפכה לסמלם של שוחרי השלום והליברלים לא רק ברחבי העולם, אלא בתוך ארצות-הברית עצמה, שם מתעצמת והולכת תנועת ההתקוממות ההמונית נגד המלחמה, שרק בסוף השבוע באה לקי ביטוי במצעד המראטוריום בחאשינגטון.

ישראל נמצעה עד כה מלגוט עמדה רש-מית בנקודות מחלוקת עולמית זו. השבוע נודע כי ישראל התייצבה לצד מחנה מצודי המלחמה בוייטנאם, המזוהים עם נשיא אר-צות-הברית ריצ'ארד ניקסון. בתום הפגנת המראטוריום בחאשינגטון, פירסם משרד החוץ האמריקאי מברק-ברכה ששלחה ראש הממשלה גולדה מאיר לנשיא ניקסון אחרי נאומה על בעיית וייטנאם בתהילת החדש, שעורר תגובות שליליות והדים נועזים ב-קרב שוללי המלחמה.

ראש הממשלה מבקשת לברך את הנשיא על הנאום רב-המשמעות שלו, ומביעה את תקוותה כי יצליח במהרה להביא שלום ב-וייטנאם. נאום הנשיא מכלי הרבה ממה שמעודד ומחוק מדינות קטנות שוחררות שלום בעולם כולו. נאמר במברק.

היה זה רק טבעי שהפרשנים האמריקאים המצודים במדיניות ניקסון יעלו על נס את מברקה של גולדה. ספק אם מברקה של גולדה יעלה את קרנו של ניקסון, אולם דבר אחד ברור — את קרנה של ישראל הוא יוריד ודווקא בקרב המחנה שאת נפשותיו היא מנסה לרכוש.

בניגוד לבלעם שבא לקלל ויצא מברך, באה גולדה לברך ויצאה מקללת — את

שביתת פועלי היקב בראשון-לציון — שבי תה שבוכותה התפרסם דווקא דוד בן-גוריון. אולם הוא שינה את דרכו הפוליטית

פרישת משה דיין ועשית שוב אקטואלית

עונש סביבתי לממשלה

אבן

ניות זו זכתה באישור

אולם כאשר הופיע דיין השבוע במסיבת

משלתה החדשה של גולדה מאיר טרם נולדה והרכבה הצפוי עדיין לא נראה באופק, אבל כבר עתה ברור שאם תצליח גולדה מאיר להרכיב ממשלת קואליציה רחבה או ממשלת ליכוד לאומי, תיולח ממשלה זו במזל של משבר.

המשבר הממשלתי של הממשלה החדשה נר-לו עוד לפני שהורכבה הממשלה. לכאורה, מה שמעכב את הרכבת הממשלה הוא הגיר-גוד הקטני בין עמדות מפ"ם וגח"ל המיוע-דוה להיכלל בה. מפ"ם הודיעה בצורה אולטימטיבית כי לא תכנס לממשלה בה ישתף גח"ל בחלוקת תיקים ושקריהיסוד שלה לא יהיו זהים לקוי היסוד של ממשלת הליכוד היוצאת. גח"ל מודיע מצידו כי הוא עומד על הכללת סעיף התנחלות בשטחים בקריהיסוד של הממשלה החדשה, תביעה שזכתה בתמיכת אנשי רפ"י במערך.

לא ברור כיצד תצליח ועדת ה-16 הבינ-מפלגתית שנקבעה להרכבת הקואליציה לפ-שר בין העמדות הבלתי ניתנות לגישור. אולם ברור כבר עתה כי גולדה מאיר עת-דנה את שיתוף גח"ל בממשלה, אפילו אם יעלה הדבר במחיר פרישת מפ"ם. אולם המשבר המאיים על הממשלה החד-שה עלול להיולד לא בין שותפי הקואליציה אלא בתוך המערך עצמו. גרם אותו שר-הבטחון משה דיין.

מתי שותק אבן?

כאשר הפעיל שר-הבטחון לאחרונה את מדיניות ההענשה הקולקטיבית ב-שטחים המוחזקים, לפיה פוצצו עשרות בתים בחלחול ורחוב שלם נהרס בעזה, הוא לא עשה זאת על דעת עצמו. אין ספק שמדי-

דיין

עונש סביבתי בעזה

גולדה מאיר אינה יכולה להרשות לעצ-מה, לא בממשלה הנוכחית ולא בממשלה הבאה, את פרישתו של משה דיין, העשויה למוטט את הקואליציה שתקים. משום כך, אחרי שתחתוך ותחליט בין מפ"ם לגח"ל, יעמוד בפני גולדה מבצע נוסף, קשה פי-כמה: לחתוך בין דיין ואבן, או למצוא נוסח שישיב את הנץ וישאיר את היונה שלמה.

עתונאים והכריו רשמית על מדיניות של "הענשה סביבתית", ספק אם הוא קיבל ממשלה את הרשות להכריז על כך. התגובות הבינלאומיות השליליות בהן זכ-תה מדיניות ההענשה הסביבתית מהפראבדה המוסקבאי ועד הטיימס הלונדוני, ודאי שלא הטרידו את משה דיין. נאה שהוא סבור, בגלוי לב האפייני לו, שאם מפעילים מדי-ניות זו אין כל טעם שלא להסביר אותה.